

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Vanad maamajad, kus iidsed vokid ja töömasinad on seatud välja sisekujunduselementidena ning higi, vaeva ja pisarate asemel täidab õhku kiire wifi-ühendus. Vanaemade heegeldatud linikud. Amsterdami kirbuturult leitud toolid. Kahvlist väänatud nagid. Mulle hakkab ajakirja lehitsedes tunduma, et maaelu võib olla täitsa glamuurne. Ei, mitte glamuurne. See on autentne. See on päris./

Endiste ärimeeste hingega loodud päris oma kodu

„... Oma kätega tehtud asju, asju, millel on hing, ei asenda miski,” sõnab Teet minu küsimuse peale, miks ei tellitud maakodu sisutamisel furnituuri mõnest lähiriigi odavast mööblipoest.

Tiidu ja Teedu Raplamaa metsades väikeses külakeses asuv vana rehielamu on tervenisti vendade enda kätetöö. „Jah, iga normaalne eestlane oleks ilmselt lasknud vana hurtsiku maha tõmmata ja uue soomlaste pappkarbi peale ehitanud,” naerab Teet, „aga meie oleme muidugi hullud.” „Kogu ehitusprotsess on olnud täielik eneseavastamine, teekond hingelise puhtuse ja iseenda leidmise poole,” mõtiskleb Tiit. Kaksikud vaikivad mõtlikult. Tõepoolest on selles iidse esivanemate ehitatud tares, mis nüüd on sisustatud hingega restaureeritud vanaemade mööbli ja üle maailma kirbuturgudelt leitud nipsasjakestega, midagi erilist. Siin on kulumise ja ajaloo hõngu, aga ka ehteestlaslikku jonnini ning lõputut töökust.

„Jah, kui me siia tulime,” räägib Tiit, „oli katus põhimõtteliselt sisse kukkunud. Sipelgad olid täiesti vallutanud läänepoolse majakülje ja mingid metselukad olid teinud endale vanasse aita pesa. Vantsis uhkelt karuvana, veeres siili okaskera, jänes nudisabaga, orav kikkis kõrvaga. Loodus oli võimust võtnud. Vundamenti polnud, mitte midagi polnud.” Kogu mööbli on endised ärimehed Tiit ja Teet oma kätega restaureerinud, uueks teinud ja läikima löönud. Mitte palju, sest vana asja hingus peab säilima. Mõned augud, ussid, hallitus ainult lisavad poeesiat.

Üks erilisemaid asju Tiidu ja Teedu kodus on kunstnik Elis Saarevälja kardin. „Nii kui me seda nägime, teadsime, et sellest peab saama meie maakodu sisustuse võtmeese,” märgib Tiit. „See pole küll päriselt vana, sest Elis tegi selle eelmisel aastal, aga ta on näinud roppu moodi vaeva, et see ikkagi näeks vana välja. Elis on väga huvitav kunstnik. Teda huvitab aja möödumine ja kulumine, seetõttu tundsin vennaga kohe, et tema on see kunstnik, kellelt soovime midagi tellida. Mulle meeldib, kui asjadel on lugu.” Nüüd ripub Saarevälja kardin aukohal vanas kambris.

Aga mis siis nüüd edasi, kui kogu vana talukompleks on suure vaevaga taas üles ehitatud? Tiidu ja Teedu käed aga sügelevad endiselt. „Kui saaks, ainult jätkaks tööga,” arvab Teet, „ostaks ära mõne uue talu, siin külas on mitu sissekukkunud katusega lobudikku, vaatad neid ja limpsad keelt. Ei oska käed rüpes istuda, no lihtsalt ei oska.” Kuid Tiit lisab mõtlikult: „Asi pole ikkagi ainult töötegemise rõõmus. Minu jaoks on oluline, et igal eestlasel oleks päris oma kodu. Ning eestlase kodu on ju ikka põldude ja metsade vahel, esivanemate talus, kulunud mööbli ja muu kila-kola, rämps, kodinate ja muu nodi keskel. See on eestlaste õige koht.”

6.–15. oktoober 2016

Elis Saareväli

KÜLLALTKI HÄSTI

Installatsioon, töödeldud kangas

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Mul on üks sõber, kes kutsub mind alati Facebookis mingitele imelikele üritustele, nagu Arnold Oksmaa kontsert või merineitside koolitus. Sel korral kutsus ta mind valguselaagrisse./

Valguselaager

06.10.–15.10.2016

Teater N099 kammersaal, Tallinn (vaata kaardilt)

Teave

Hea Sõber, Sinu selle sügise eneseleidmine saab juhtuma Teater N099 Valguselaagris!

Valguselaagri peaesineja on utopiaste uurija ja koolitaja, praktiseeriv visionäär Andres Lõo. Vaid üheks erakordseks õhtuks Tallinnasse saabunud visionäär annab reedel, 7. oktoobril, ühe eksklusiivse ja fantastilise etenduse.

Valgus on elusolend, teadvusekandja, kes esindab eluvõnget teisest dimensioonist. Visionäär Andres Lõo loob koolitusel tähendusliku ruumi, kus tekib pingeseisund, pärast mida on võimalik laetus valla päästa ning toimub füüsiline ja vaimne vabanemine. „Loodan ja tean, et kogu pingestatus saab tekkida üksnes siis, kui viin end ise ülimesse pingesse, lausa transsi. Kutsun kõiki endaga kaasa, et pimedusse lödvestuda, vabastada sinna kogu oma energia ja minuga koos end maksimaalsesse intensiivsustastmesse viia.” Koolitus on eeskätt mõeldud naistele, kes soovivad suurendada veetlevust, omandada intiimlihaste valdamise oskuseid ja säilitada perekonda või tugevdada suhteid mehega.

Andres Lõo on juba aastaid uurinud utopiaid. Ta on vestelnud maailma tipptasemel geenitehnoloogide, arhitektide, füüsikute, astronoomidega – kõik selleks, et õpetada meile teadmisi tulevikust ja valgusest. Kuidas diilida tulevikuga? Milliseid tehinguid peaksime tegema oma hingega? Valguses ja helis väljenduvad meie tulevikulootused ning -hirmud, utopiaid ja düstooptid. Lõo ise ütleb nii: „Meil ei ole vaja utopiaid ehk võimatusi. Meil on vaja võimalust, teadmist, et hetk on siiski positiivselt laetud. Et võimalus ellu jääda ja elusana ka hästi toime tulla on valiku küsimus. Meil on võimalik valida, kas me soovime, et lähaks hästi, kas me suudame olla veetlevad ja valgust kiirgavad või soovime kütkestada end düstoopilise narratiiviga ning kutsuda ise enda juurde õnnetusi ja pimedust.”

Pärast koolitusel osalemist on võimalik näha oma astraalkeha ning lasta hea maitsta juustu- ja veinivalikul. Teater N099 kohvikus on pileti ettenäitamisel võimalik osta odavamalt friikartuleid.

Hind inimese kohta 425 eurot. Tasuda sularahas uksele.

6.–15. oktoober 2016

Andres Lõo

UTOPIAANA
Etendus, ~30 min

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater N099

6.–15. oktoober 2016

V Artishoki Biennaal

/Milline superkangelane ma olen? Kes ma eelmises elus olin? Milline kook ma olen? Mitmikidentiteet online'is väljendub kõige lihtsamal kujul interneti testides. Paar lihtsat küsimust ja vähemalt paariks sekundiks usun ma, et võin olla keegi teine./

Milline maagiline olend sa oled? Kas helendav bambuseen, Valdur Mikita või Tõnu Õnnepalu?

1. Milline neist on su lemmikseriaal?

- a) Vanale frankofiilile uusi trikke ei õpeta, eks ikka „Saint Tropez”.
- b) „Troonide mäng” – algusest peale *team* Lannister.
- c) Minu salajane lemmik on olnud ikka „Kõmutüdruk”. Olen sellele vihjanud mitmetes oma raamatutes, aga miskipärast ei saa keegi vihjetest aru. Usun, et tegelikult väga paljud eestlased nõustuvad minuga „Kõmutüdruku” asjus, sest selles on ürgset läänemeresoomelikku jonnii.

2. Milline neist on su lemmikloom?

- a) Kass
- b) Koer
- c) Hundid-karud ja rebane, kes istus katusel!

3. Kas oled pigem mineja või paigalseisja?

- a) Mineja – meeldib vahel kõndida, siis jälle istuda, termosest teed juua ja siis rongiga tagasi sõita, sinna, kust sai tulnud. Tegelikult tahaks üldse kuhugi kaugemale minna, alustada millegi täiesti uuega.
- b) Paigalseisja – liikumine pole minu teema.
- c) Pigem mõlemat – mu keha võib samal ajal nii liikuda kui ka paigal seista, tegelikult võib iga eestlane nii, kui tahab. Lihtsalt tuleb see ürgne oskus üles leida.

4. Kas sulle sobib inimese keha või tunned end siin võõrana?

- a) Sobib ikka.
- b) Pole kunagi tundnudki, et olen inimene.
- c) Sobib, kuid aeg-ajalt pean proovima teha väikseid rännakuid inimkehast väljapoole.

5. Milline Eesti sümbolitest on sinu lemmik?

- a) Hiiumaa
- b) Skype (olen küll ise rohkem FaceTime'i fänn, aga Skype on ka kõva)
- c) Mets

6. Mis on kõige kallim ese sinu garderoobis?

- a) Midagi pariisilikult elegantset, kuid eestlaslikult lihtsat.
- b) Mu lemmik on üks helendav ulmeteemaline kübar, mida kanda lähedatel õhtutel nagu täna.
- c) Mõned aukudega villased sokid: sokiaugul on Eesti kultuuris lõpmatu vägi.

Kõige rohkem a-sid. Hiiumaa, paradiis, kassid – sinu maagiline olend on loomulikult Tõnu Õnnepalu, paradiisilinnuke ja piiririigi mees! Oled mitmekülgne isiksus, bioloog, frankofiil, kirjanik ja ringihulkuja. Palju õnne!

Kõige rohkem b-sid. Sina oledki see Hiina bambuseen, kes hävinedes süttib helendama, et meelitada ligi putukaid oma energia neile andmiseks. Suurepärase tulemus!

Kõige rohkem c-sid. Kas Eesti kultuuri iseloomustavad kõige paremini muna, õ-täht ja verivorst? Kas Baltikum oli kunagi osa Aafrikast ja just seetõttu on eestlastes säilinud iidne kutse Lõunamere järele? Kas Trooja sõda peeti Eestis? Kui vastasid ka neile küsimustele jah, oled kindlasti Valdur Mikita. Pasta-kas välja ja autogramme jagama: rahvas on sinu seljataga!

Kristel Saan

ORGAANILISELT KASVANUD
Installatsioon, video, performance

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Facebook. Igavene info lõppevas öös. Lubades kõike, mida saab soovida: muusikat, valgust ja raha. Täna öösel, kui muusika mängib, täna öösel me oleme siin. Mu klassiõe pulmapildid. Mu x-tuttav alustas uuel edukal töökohal. Sponsoreeritud: Tuleva soovitab lõpetada pankade nuumamise. Mu sõber laikis Helen Sildna postitust./

Helen Sildna:

„Kuna paljud inimesed on minult viimastel päevadel küsinud, miks ma ei toeta SKATKA soovi taotleda EASilt toetust, siis proovin seda teemat veidi avada. Okei, nõustun, SKATKAS tegutseb kaks ääretult sümpaatset noormeest, kes teevad ägedat ja vajalikku asja. Super! Jah, nad ei tee seda muusika vormis, mis mulle on kõige lähedasem kunstivaldkond, vaid tegutsevad kaasaegses kunstis. Kuid ka kaasaegset kunsti peaks EAS toetama ning kunstnikud võiksid endast rohkem mõelda kui ettevõtjatest, kui riigi maine kujundajatest, kultuurisaadikutest.

Aga ...

EASi eksporditoetuse taotlemiseks peab projekt olema silmapaistev, innovaatiline, riskialdis ... Just need omadused toovad tegelikult kasu ka ärivaldkonnas, isegi kui see kohe nii ei paista. SKATKA video „Okasroosike“ on super tore algatus. Aga sorry, kui kõrvale panna ikkagi Sandra, Jalmari ja Tõnu ehk Trad.Attack!i tegemised, siis kahjuks, kui mina peaksin valima, kalduksin ma ikkagi viimaste poole. Ja mitte ainult sellepärast, et olen muusikainimene.

Minus tekitab see video natuke segadust ning segadus ei ole äris (ja millest veel me siis räägime, kui räägime EASist) hea näitaja. Ootaksin rohkem riske, rohkem innovatsiooni. Rohkem Eesti sõnumi edastamist. Näiteks, mis puutub asjasse Margarita kokteilide valmistamine? Ma ei saanud täpselt aru. Võiks ju selle asemel hoopis kama teha? „Nukitsamees“ on super materjal, aga miks välja valida just kõige veidramad kohad? Ei usu, et ihunuhtluse näitamine just kõige positiivsemalt mõjub. ☺ Kas ei võiks välismaailmale väikest Eestit tutvustada just kõige toreda ja armsa kaudu, mis siin on ja just selliseid löike on ju ka „Nukitsamehes“ palju? Lahe, et tutvustatakse Eesti e-riiki, (endist) presidenti, Skype'i ... aga üldpilt jääb ikkagi kuidagi võõraks ja mitte piisavalt positiivseks. Miks ei võiks vahvad poisid ise, oma sõnadega e-Eesti leiutisi promoda? See oleks tõeliselt lahe!

Ok, ma saan aru, et üritatakse sisse tuua Eesti kui loodusrahva ja metsarahva teemat, aga minu jaoks sellised võtted, nagu videos kasutatakse, ei toimi, sest jätavad Eestist pigem pimedada, rämpse mulje, mitte aga avatud, loodusliku, sambla ja lillede järgi lõhnava metsatuka hõngu. Valdur, ehk oskaksid poisid veidi suunata? ☺

Seega, poisid, veidi veel tööd ja tarmukust, koostööd oma ala professionaalidega ning ma usun, et mõne aasta pärast võiksite juba vabalt EASi suurimad toetused koju tuua!!”

600 inimest märkisid selle meeldivaks.

50 kommentaari

6.–15. oktoober 2016

SKATKA

OKASRIIGIKE
Video

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Spämm. Need on e-kirjad, mis ei ole mõeldud mitte kellelegi ja samas kõigile korraga. Kes neid signaale välja saadab ja miks peaks keegi neid vastu võtma? Võib-olla tulevad need teated üldsegi kosmosest ja neist võib välja lugeda hoopis maaväliseid teateid? Aga saatke mulle 2000 dollarit ettemaksu, räägime siis edasi./

Hello Friend!

Loodetavasti see kiri jõuab teieni õigel ajal. Sa ei tea mind, aga sa olid ainuke, keda mul õnnestus saada seda kirja. Ma ei kirjuta teile Nigeeria vaid täiesti suvalises kohas, millel pole midagi pistmist Nigeeria. Kirjutan teile kosmos, ma elan üks neist satelliiti sees, mis peeti katki kuid nüüd ma saates signaale uuesti. Suuri summasid on vabanenud ruumi ja ma olen hea meel teatada, teil on võimalik võitja kõik see 10 miljonit dollarit.

Sest sa saad selle raha kõik, kuid mida vaja teha, on saata mulle 2000 dollarit, siis ma saan edastama sa võitnud summa. Kui see oleks võimalik raha saata Western Union, oleks parem. Mul on tagatud kõik vajalikud juriidilised dokumendid, mida saab kasutada varundage see väide me tegemisel. Palun vastake sellele e-posti teel.

Regards,
dr Edward Kirsternbaum
NF-SAT 360
13002

6.—15. oktoober 2016

Taavi Suisalu

ETÜÜDID MUSTAS

Installatsioon, satelliidid, vinüülplaat, modifitseeritud vinüülimängija, vastuvõtja, laud, tool, erinevad materjalid

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/On kell kolm päeval ja õhtusöögini veel parajalt kaua aega. Miskipärast on kogu internet jälle maas ning õues paks putukate sumin ja kuum päike, mis teevad isegi varjus olemise võimatuks. Nii suundungi ma jahedasse maakööki, kus saab veel näksida lõunasöögi jääke, ja vajutan mängima teleka. Muidugi näitab see ainult kolme kohalikku kanalit, neist veel ühte miskipärast mustvalgelt. Parajasti on reklaam ja tundub, et ka teleprogramm on kuumusest halvatud ning jooksub ainult lõputuid teleturu reklaame, kus aktiivne hääl järjekordseid kaalulangetusmasinaid maha üritab müüa./

TOP SHOP esitleb: Sigrid Viiri „Ootesaali improvisatsioon”

Kas Eesti kunst on igav? Kas galeriide programm ajab haigutama? Kas tahaksid, et näitused oleksid atraktiivsemad? Oled nõus pigem istuma neli tundi suveteatris vihma käes, kui veetma kolm minutit Hobusepea galeriis?

Jah? Seda me arvasimegi!

Kas meil on sellele lahendus? Muidugi mitte! Aga teatud vahenditega võib vähemalt sõpradele jätta mulje, et sind tegelikult huvitab kunst!

Tutvustame uut ja lihtsamat moodust, kuidas seda teha! Sigrid Viir on välja tulnud ootamatu lahendusega!! See lihtne valguskast koos abstraktse fotoga pilvedest on lihtne ja arusaadav. Sa võid seda vaadata koos perega. Sa võid teost vaadates magada, aga keegi ei märka, sest seda näidatakse mugavas pimedas teatrisaalis, mitte ilma toolideta valgese ruumis! Sa võid seda vaadata koos väikeste lastega. Ei mingeid paljaid naisi ega kahtlaseid geilugusid! Sa ei pea lastele midagi seletama. Sa võid selle teose isegi koju osta.

Helista nüüd kohe ja telli Sigrid Viiri valguskast vaid väikese summa eest! Kuid oota! Kui helistad kohe, anname sulle kaasa ka Coca-Cola pudelid, mis olid väljas kunstniku näitusel „Import Export”!

Kuid oota! See pole veel kõik!

Helista nüüd ja vaid lisa viie euro eest saad juurde veel ka KUNST.EE tellimuse KÜMNEKS AASTAKS! See võimaldab sul kursis olla kõigi põnevate kunstisündmustega KÜMME AASTAT JÄRJEST! Krista Piirimäe kirjutab Tartu Kunstimaja kõigist näitustest! Andreas Trossek kirjeldab Eesti kunsti hetkeseisu! Jaan Elken arvustab Veneetsia biennaali! Või oota – sa saad selle tasuta!

Jah, sa ei suuda seda uskuda, aga nii see on – kõik need asjad on sinu, kui helistad kohe numbril, mida näed ekraanil. Kuid vaata ja imesta! Ka see pole veel kõik! Helista kohe ja saad kogu järgmise aasta EKLi galeriide näitusekutsed postiga! Sa ei taha seda? Pole meie mure! Meil on sulle nipp! Kogu aasta jooksul saadetud KUNST.EEd ja EKLi galeriide kutsed elutoa lavale ning kõik külalised kummardavad aupaklikult, nähes, et oled „kunstiinimene”.

Pakume erakordset võimalust tutvuda Sigrid Viiri teosega nüüd ja kohe! Pärast saalist väljumist kirjuta külalisteraamatusse oma nimi, et ka su naabrimees näeks, et huvitud kunstist! Kõigi näituseküllastajate nimed koos saalis viibitud ajaga trükitakse tabelina ära laupäevase Postimehe vahel ilmuvases erilehes! Nüüd on sinu võimalus!

6.–15. oktoober 2016

V Artishoki Biennaal

Sigrid Viir

OOTESAALI IMPROVISATSIOON
Valguskast, A4 foto

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Teatri N099 kohvik sulnil lõunaajal. Ennäe, kas pole see mitte Eero Epner ise, kes baarileti taga tagasihoidlikult päevasuppi pugib? Kõrvallauas joob tuntud kultuurikiitik kohvi kellegi tantsukunstnikuga. Ja neist edasi on lõunale tulnud kaks täisvormis kaitseministeeriumi ametnikku. Ma tellin päevapakkumise tatraosalati grillitud juurviljade ja pastinaagi-peedipüreega. Keegi ülikonnas mees, tõenäoliselt mõnest lähedalasuvast advokaadibüroost, löikab lahti musta leiba. Õhkkond on nii loominguline, nii mõnusalt vaba. Kõik tahavad olla osa Teatri N099 kultuursest atmosfäärist, sõita ilma käikudeta jalgratastega, käia teatris ja juua punast veini. Ma näpin vahelduseks lava peale asetatud väikest teatri infovoldikut. Kvaliteetne paber, mustvalge kujundus. Lihtsad sõnad. Väljamüüdnud etendused. Ühiskondlikele valupunktidele osutamine. Loen üle rea etenduse tutvustusi./

N001 Kohus

KASEARU/PÄRNU NAISTE TUGIKESKUS

„Naine tõi kuuldavale summutatud oige, kuid reageerida ta ei jõudnud. Jed virutas talle jõulise lõuahaagi, millele järgnes kiire käelöövide seeria. Hotelli jõudes märkas Jed, et see vägivaldastseen oli temasse energiat süstinud.”

Michel Houellebecq

Kas kohus on teater? Kas vägivald on teater? Kas nüüd aitab?

Flo Kasearu on toonud teatrilavale vägivaldaohvrid. Pärnis naised. Emad. Õed. Tütred. Alluvad. Ülemused. Nad loovad lavale üheks öhtuks kohtusaali. Kohtulik kantseliit muutub inimlikuks läbielamiseks. Pärnis elu valatakse bürokraatlikku kõnepruuki. Vaikus, kus oodatakse kohtuotsust, sünnib maailm, kus vägivaldale *päriselt* ka pole õigustust. Ja vägivaldlatsejatel ei ole ohvri üle võimu. Kus ei ole võimalik öelda, et ohver ilmselt näägutas liiga palju ja oli *selles* ju tegelikult ikka mingis mõttes natukene ise süüdi. Kus mitte ainult vägivaldsed avaliku elu tegelased ei pea oma koha pealt tagasi astuma, vaid ükski vägivaldlatseja ei saagi olla juhtival kohal. Kus poliitikud ei pea asuma moraalimajakaks, sest vägivaldne inimene saab ise oma veast aru. Kus isegi Rein Raud ei pea sõna võtma. Kus tegelikult keegi ei peagi kedagi lööma.

Kus sünnib unistuste Teatri N099 lavastus.

NB! Aktsioon toimub Teatris N099s ainult ühel öhtul.

NBB! Laval ei toimu ühtegi vägistamist. Piletit ostes olete sellega nõustunud ja sellekohase kaebuse alusel piletiraha tagasi ei maksta.

NBBB! Rasmus Kaljujärve paljas ülakeha etenduses ei osale.

6.–15. oktoober 2016

Flo Kasearu

PRIVAATSUSE SOOVIAVALDUSE ILMESTAMINE
Performance koostöös
Pärnu Naiste Tugikeskusega, ~2 h

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Delfi. Fotod sündmuskohalt. Odavad prilliklaasid! Tapeti allmaailma liider. Mis juhtus Aarne Rannamäega? Hoia kokku aega ja raha! Unistuste kodu! Õnetu naine: minust sai ämmavihkaja. Armukese pihtimus. Millises toidupoes on kõige pikemad järjekorrad? USA luureagentuurid püüavad taas Venemaale keskenduda. Lükkan hiirt väsinult edasi. Infol ei paista olevat lõppu./

PSST! VAATA! Kunstnik kutsub Teater N099s vaimu välja! Lisatud video!

Kunstnik Sten Saarits lõi Teater N099 proovisaali helivaatemängu, kus inimene leiab end tühjalt lavalt „rambikõlarite“ alt. „Soovisin kopeerida rambivalgust, leida neile vastand helisid,“ kommenteerib Saarits. „Ruuporid kuulutavad välja näitleja või sündmuse teket, hüüavad „Psst, vaata siia!“, aga midagi vaadata tegelikult pole. Kogu aeg on justkui pinges õhus, et kohe juhtub midagi.“

Lisaks on laval bassikõlar, mis mängib 17 Hz juures infraheli, mis on piiripealne heli inimese kuuldeulatuses. Manchesteri teadlased katsetasid hiljuti 700 inimesele peal helisid, mille sees olid kohati sagedused 17 Hz juures. 22% inimestest ütlesid, et sellest tekkis hästi ebameeldiv, ärev tunne. On leitud ka, et sellel võib olla mingi seos selliste kohtadega, kus kummitab või toimuvad muud ebamaised asjad. Nendes kohtades on tuvastatud taolisi madalaid sagedusi. Kunstnik Sten Saarits proovib sama võtet ka Teater N099 saalis.

Vaata ka videot heliinstallatsioonist. Kas märkad üleloomulikke jõudusid? Anna teada!

Kommentaariid (3)

Registreeritud kommentaarid puuduvad.

Anonüümsed (3)

Anonüümne kirjutab:

Kes kurjavaimu kutsub, seda ta käpistab

Kunstnik kirjutab:

Kunst on alasti inimesele taskusse sittuda

Vanamees kirjutab:

Kunst on naine noorik hoida

6.–15. oktoober 2016

Sten Saarits

RAMBITULED

Heliinstallatsioon, 6 ruuporkõlarit,
1 madalsageduskõlar

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater N099

/Ma olen Tartu Ülikooli õppehoones ja loen kultuurilehte, mille viimase numbri näppasin tasuta ajalehtede korvikesest. Jalgrattaparkla oli jälle täis. Lembitu Konsumis on Karli õlu alla hinnatud 40 senti peale. Kuldsed lehed Toomemäel. Tartu ei maga./

Intervjuu Geeniusega

Kohtume Geeniusega Genklubi kohvikus. Suurest näitlejast ja lavastajast, kes igal õhtul teatrisaalis sadu südameid kiiremini põksuma paneb, on siin hubases kohvikus järel tagasihoidlik suurde salli mähkunud noormees, kes vaikselt, roheline tee tass pihku surutud, minu küsimustele vastab. Liiga kiirelt on tema jaoks tulnud edu ja tunnustus. Ise peab ta ennast veel vaid lihtsaks poisiks, kes alati maailma asjadest aru ei saa. Räägime temaga elust, teatrist ja armastusest.

(Kuna toimetust pidas vajalikuks intervjuu väljaandmist täies mahus, siis teeme seda kunstikülgedel arvelt, mistõttu puhume veidi ka kunstijuttu.)

[...]

Kuidas on sinu suhted teiste kunstiliikidega, näiteks kaasaegse kunstiga?

(Geenius vajub hetkeks mõttesse)

Kaasaegne kunst ... See on huvitav küsimus. Teater on nii palju kaasaegselt kunstilt saanud ja vastupidi. Vahetevahel küsin ma üldse, miks me räägime neist erinevates terminites, kas pole kunst alati üks tervik. Ilmselt on see aga mingil põhjusel vajalik. Ma ei käi tegelikult nii palju kunstinäitustel, kui võiksin. Ja sellel on muidugi põhjus. Kunst ei ole minu jaoks ikkagi see, erinevalt teatrist ei usu ma kaasaegset kunsti, minu jaoks on see tihti nii võõras ja nii võlts.

Mida arvad Eike Epliku teosest "Lavastus", mida hiljuti näidati Teater N099 kammersaalis ja mis proovis skulptuuri kaudu kujutada teatrit?

Minu jaoks oli see väga huvitav lähenemine teatrile. Võimas, et üks kunstnik leiab endas selle julguse kujutada skulptuuris, mis oma liikumatuses on teatrist ju niivõrd erinev, teatri tõelist olemust. Ehk veidi liiga ambitsioonikas, seda tõesti. Mind võlus selle teose poeesia, mida kunstnik oli üritanud saavutada. Aga muidugi teatri poeetikat see ületada ei suutnud. Minu jaoks.

(Geenius võtab lonksu teed)

Teater on ikkagi minu jaoks elu alus. Teater on ilmselt poeetilisem kui kaasaegne kunst. Vaid seal saab tekkida kontakt mingi kõrgema jõuga. Ma arvan tegelikult, et jumal valis välja just teatri, kui Kunsti Inimesele tõi. Ja ma ei räägi siin ühegi religiooni jumalast, vaid sellest väest, mis meis igaühes on peidus.

Mis on siis sinu jaoks elus kõige olulisem, kas tõesti teater?

Kõige olulisem – jah, see on selline tunnetuslik küsimus, mitte mõistusepärane. Armastus ilmselt on ikkagi kõige olulisem. Aga ma ei ütleks, et see tähendaks armastust näiteks ühe naise vastu. Armastust on maailmas nii palju, et selle suunamine ühele punktile oleks kõrvetavalt valus. Ma olen näitleja. Minul on tunded ainult laval. Armastus teatri vastu on aga midagi muud. Oluline on südame kutse järgmine, just teatritöö on see, mis aitab mõistuse ja südame häält harmooniasse viia. Vaid nii on võimalik jõuda katarsiseni.

Eike Eplik

LAVASTUS

Skulptuuriinstallatsioon, portselan, kips, puit, kuld, erinevad materjalid

6.–15. oktoober 2016

V Artishoki Biennaal

Kaarin Kivirähk

Teater NO99

/Eesti Ekspress. Edukate inimeste fotod. Südantlõhestavad lood. Pöörased skandaalid. Eesti uuriva ajakirjanduse tipptase. Ma loen näljaselt uusi lugusid, ammutan elujõudu teiste inimeste äpardustest ja ärieliidi mahhinatsioonidest./

KUUM! Eesti kultuurieliit kaitseb pankrotikunni!

Sven Parker tuleb Eesti ärimaastikule 1990ndatel. 1996. aastal läheb tal juba nii hästi, et omab basseiniga villat Tiskres.

Tema ettevõtte Valgus Suunaga Territooriumile Invest OÜ tegeleb tänavate sillutamise ja kõnniteede hooldustöödega.

Aastal 2016 lasub Parkeril süüdistus kohustuste täitmata jätmise ja ebaseaduslikus pankrotivarade kõrvalekantimises. Kuid Parker on leidnud ootamatud liitlased. Eesti kunstnikkonna.

„Eestis on nii vähe kunstiarastajaid, erakolleksionärid meil ju sisuliselt puuduvad,” kommenteeris olukorda Eesti Kunstnike Liidu juht Vano Allsalu, „ja siis, kui meil ikkagi tekib üks, tahetakse ta vangki panna. Mis sõnumi me sellega avalikkusele saadame? Vastupidi, sõnum peaks olema: selliseid inimesi võiks ja peaks olema rohkem.” Mis kunstnike loomingut ärirees siis kogub? Allsalu täpselt ei tea: „Ta oli ikka üsna tagasihoidlik selle suhtes, mis tema enda varasid puudutas. Ja ega ei saa teda süüdistada, vaadates seda, mis praegu toimub.”

Aastal 2005 tõi Parker siiski intervjuus Äripäeva elustiililisalale Gentleman välja, et tema kunstikogusse kuulub galerii Vaal 1996. aasta sügisoksjonilt ostetud väike Eduard Wiiralti graafiline leht lõbumajastseeniga ja et kui soodsalt saab, kavatses ta osta ka midagi Valdur Ohaka loomingust. Praegu pole andmeid kavatsuse täitumisest.

Petitsioonile, mis nõuab Parkeri vabastamist kõigist süüdistustest, on juba alla kirjutanud rohkelt kultuuritegelasi. Kunstiteadlane Heie Treier, üks petitsiooni algatajatest, kommenteerib: „Kogu Sveni tegevusel kunsti armastajana on olnud niivõrd suur tähendus Eesti kultuurile. Juba see, et üks ärirees lihtsalt heast tahtest on otsustanud kunsti toetada, vääriks presidendilt ordenit, aga mitte süüdistust.”

Eesti suurimaks pankrotimeistriks nimetatud Sven Parkerit süüdistatakse selles, et ta ei saanud tähtjaks valmis Teater NO99 saali ehitada lubatud kõnniteed, ei maksnud ehitajatele ja hiljem likvideeris firma kohustustest kõrvale hiilimiseks, tekitades sellega tellijale miljonite eurode suuruses kahjumit. „Põhimõtteliselt jah, need on faktid, aga te jätate siinkohal täiesti kõrvale nii-öelda sekundaarse modelleeriva süsteemi,” seletab petitsioonile alla kirjutanud kirjanik ja kriitik Jan Kaus, „see on sama, nagu öelda, et Hamlet on lihtsalt üks otsustamatu inimene, kes ei suuda valida, kas olla või mitte olla. Aga sümbolised tähendused? Kirjanduslik alltekst? Sveni tundes ma ei imestaks üldse – või tegelikult, me ilmselt peaksimegi nimetama kogu tema tegevust loominguks, millekski *performance'i* ja installatsiooni piirimal asetsevaks. Aga muidugi ilmselt ei ole mõtet sellist asja täpsemalt seletada, sest ega meie kohtusüsteem kahjuks kaasaegset kunsti ei mõista,” sõnab Kaus kibestunult.

Eesti Ekspressil kunstihuvilist Sven Parkerit ennast tabada ei õnnestunud.

6.–15. oktoober 2016

Sven Parker

VALGUS SUUNAGA TERRITOORIUMILE
Installatsioon, teesillutusivid,
segumasin, liiv, erinevad materjalid

V Artishoki Biennaal